

VIII. Sedmigradskyn pientenlastenkoulu ja Marian turvakoti.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokunnan kertomus vuodelta 1915 oli seuraavaa sisällystä:

Mikäli Z. Topelius »Helsingfors tidningar» lehdessä lokakuun 12 p:nä 1859 tehdessään selkoa Mariankadun 24:ään sijoitetun Sedmigradskyn pientenlastenkoulun vihkiäisistä mainitsee, perustivat vuonna 1840 »eräät tämän kaupungin säätyläishenkilöt pientenlastenkoulun, Suomen ensimmäisen.» On siis nyt 75 vuotta kulunut siitä, kun pikkukouluuute juurtui ja sai kiinteän muodon maassamme. Tämä tasan kolmen neljännesvuosisadan pituinen jakso pikkukoululaitoksemme historiassa ei tosin välittömästi aiheuta tässä luomaan katsausta Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin aikaisempaan toimintaan, mutta kun Marian turvakodin syntyminen likeisesti käy yhteen vastamainitun ensimmäisen yksityisen pientenlastenkoulun perustamisen kanssa, Helsingin maistraatin pöytäkirjoissa kun jo kahta vuotta myöhemmin eli toukokuun 18 p:nä 1842 2 §:n kohdalla mainitaan, että maistraatti ja kaupunginvanhimmat tuona päivänä sopivat ja päättivät kaupunginkassan yksityisistä varoista osoittaa 1,500 hopearuplaa rahastoksi niin sanottujen pientenlastenkoulujen eli yleisten majalain perustamista varten, ja kun »kaupunkiin perustettavain pientenlastenkoulujen johtokunta» vuonna 1847 otti ensimmäisen pientenlastenkoulun perustajain Ruotsista tänne kutsuman mamselli Carolina Oskara Berglundin sen pientenlastenkoulun eli lasten hoitokoulun johtajattareksi, joka tammikuun 11 p:nä mainittua vuotta avattiin johtokunnan vuonna 1845 sitä tarkoitusta varten Annan- ja Robertinkadun kulmauksesta ostamaan taloon sisustetussa kouluhuoneistossa, lienee kuitenkin jonkin verran syytä tähän kertomukseen panna muutamia lyhykäisiä tietoja Marian turvakodin ja Sedmigradskyn pientenlastenkoulun aikaisemmista vaiheista.

Ensinmainittu laitos avattiin vuonna 1847, mutta sai nimen Marian turvakoti vasta marraskuun 25 p:nä 1857. Maistraatti ja kaupunginvanhimmat päättivät nimittäin mainittuna päivänä pienten-

lastenkoulujen johtokunnan ehdotuksesta, että porvariston toukokuun 19 p:nä 1856 tekemän päätöksen perusteella oli mielihyvän ilmaukseksi H. K. M. Aleksanteri II:n Helsingissä käynnin johdosta kuutena ensintulevana vuonna vuosittain 50 hopeakopekkaa kustakin veröyristä kertyneitä ja kertyviä varoja annettava mainitulle johtokunnalle ja sen toimesta kasvuutettava Ison Robertinkadun varrella jo olevan pientenlastenkoulun voimassa pitämiseksi, joka koulu sen ohessa oli saapa H. M. Keisarinnan mukaan porvariston ehdottaman nimen »Marian turvakoti».

Tätä laitosta, joka kertomusvuoden päättyessä oli ollut yhtäjaksoisessa toiminnassa 68 vuotta, johti ensimmäiset 12 vuotta eli vuodet 1847—59 edellä mainittu mamselli Berglund ja hänen kuoltuaan neiti Maria Hertz, joka vuosina 1851—59 oli johtanut Kruunuhakaan perustettua, viimeksi mainittuna vuonna Sedmigradskyn pientenlastenkoulun perustamisen johdosta siellä lakkautettua Marian turvakodin haaraosastoa. Neiti Hertz pysyi koulun johtajattarena vuoteen 1905 ja oli silloin yli puolen vuosisadan työskennellyt koulun palveluksessa. Vuodesta 1905 johtaa Marian turvakotia pastorinleski Anni Hofström, joka vuosina 1898—1902 toimi apulaisopettajattarena ja 1902—05 Sedmigradskyn pientenlastenkoulun johtajattarena. Marian turvakodin apulaisopettajattarena on vuodesta 1912 lähtien neiti B. Hannén, joka on vuosina 1905—12 toiminut apulaisopettajattarena Sedmigradskyn pientenlastenkoulussa.

Huolimatta niistä apurahoista, joita Marian turvakoti silloin tällöin on saanut kunnalta, sekä niistä runsaista yksityisistä apurahoista ja lahjoituksista, joita koulu tuon tuostakin on aikaisemmin saanut vastaanottaa, ovat koulun varat kauttaaltaan osoittautuneet riittämättömiksi menojen suoritukseen. Vuonna 1879 koulun johtokunta sentähden teki kaupunginvaltuustolle esityksen, että kunta ottaisi haltuunsa koulun, joka oli sille alkuaan kuuluva laitos, mutta tätä esitystä ei otettu huomioon. Nytemmin kuitenkin näyttää siltä kuin tämän koulun talous koulukiinteistössä viimeksi toimeenpantujen lisärakennusten johdosta paranisi siinä määrin, että kiinteistön tuotto riittää koulun voimassapitokustannuksiin.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun on olemassaolostaan kokonaan kiittäminen yksityistä miestä, nimineuvos Frans Fredrik Sedmigradskya, joka kuoli Helsingissä syyskuun 4 p:nä 1855. Hän testamenttasi kaiken pitkän elämän työllä, arvatenkin myös vaivalla ja itsensäkieltäytymisellä kootun omaisuutensa, jota perunkirjoituksessa oli 11,617 ruplaa 88 kopekkaa hopearahaa sekä P. Esplanadikadun talo n:o 21 tässä kaupungissa, aivan rasitteettomana, pientenlastenkoulun perustamiseksi ja voimassapitämiseksi, joka hänen mukaansa nimitetty koulu olisi mikäli mahdollista järjestettävä hänen

testamentissa antamainsa määräysten mukaisesti. Lokakuun 31 p:nä 1856 luovutettiin nämä varat jo ennestään olemassa olevalle pientenlastenkoulun johtokunnalle, joka jo heinäkuun 3 p:nä 1857 päätti ostaa Mariankadun talon n:o 24, mihin heti rakennettiin koulutalo. Lokakuun 8 p:nä 1859 vihittiin täällä Sedmigradskyn pientenlastenkoulu. Koulun johtajattareksi otettiin testamentissa nimenomaan annetun määräyksen mukaisesti mamselli Serafina Johanna Rautian. Hänen kuoltuaan vuonna 1870 otettiin johtajattareksi pastorinleski Emmy Skogman, joka sitten alun neljäntäkymmentä vuotta hoiti tätä suuritöistä tehtävää. Hänen vuonna 1902 kivulloisuuden tähden erottuaan tuli johtajattareksi pastorinleski Anni Hofström, joka oli vuodesta 1898 lähtien ollut apulaisopettajattarena koulussa. Vuonna 1905 rouva Hofström siirtyi Marian turvakotiin ja johtajattaretoimi uskottiin koulun monivuotisen johtajattaren tyttärelle, neiti Elin Skogmanille. Tämä johtajattarien vaihtuminen sattui samaan aikaan kuin Sedmigradskyn pientenlastenkoulu muutettiin Mariankadulta uuteen, ajanmukaiseen koulutaloon Oikokadun 7:ään, joka juhlallisesti vihittiin tarkoitukseensa Sedmigradskyn syntymäpäivänä lokakuun 15:ntenä. Kaupunginvaltuusto oli maksutta luovuttanut tontin tähän tarkoitukseen. Tämän koulun johtajattarena on edelleen rouva Elin Skogman-Myrsten ja apulaisopettajattarena vuodesta 1912 lähtien neiti Edith Holmström.

Jo vuonna 1898 oli johtokunta vuosi vuodelta lisääntyneen pientenlastenkouluihin pyrkijäin määrän johdosta katsonut tarpeelliseksi avata Sedmigradskyn pientenlastenkoulun haaraosaston Kalliossa, mihin koulutalo oli rakennettu kaupunginvaltuuston tarkoitusta varten osoittamalle paikalle. Tämän koulun johtajattareksi tuli neiti Nanny Lagerblad, joka oli vuodesta 1872 lähtien ollut apulaisopettajattarena Mariankadun koulussa. Vuonna 1912 myytiin Kallion koulutalo kaupungin kansakouluille, mutta jo vuonna 1914 avattiin uusi pientenlastenkoulu Kalliossa Sturekadun varrella, mihin uudenaikainen koulutalo oli rakennettu kaupunginvaltuuston niinkään maksutta luovuttamalle tontille. Kallion uusi koulu vihittiin tammikuun 24 p:nä 1914. Neiti Lagerblad toimii edelleen sen johtajattarena ja on siis jo 43 vuotta hoitanut rasittavaa tointaan pientenlastenkoulujen palveluksessa. Kallion koulun apulaisopettajattarena on neiti Margit Holmérus.

Marian turvakoti on, niinkuin jo mainittiin, ollut toimessa 68 ja Sedmigradskyn pientenlastenkoulu 56 vuotta. Oppilaita, joiden ikä tavallisesti on vaihdellut 4 ja 8 vuoden välillä, on kuluneina vuosina ollut yhteensä noin 10,000.

Pientenlastenkoulut olivat alussa lastenhoitolaitoksia, »joihin» työläisluokkaan kuuluvain varattomain vanhempain lapsia maksutta vas-

taanotettiin tottuakseen hellässä ja huolellisessa hoidossa jo ensimmäisistä vuosistaan lähtien järjestykseen ja siveelliseen käytökseen, samalla kuin vanhemmat lastenhoidon estämättä voivat käyttää aikansa hyödylliseen toimintaan sekä siten hankkia itselleen tarpeellisen toimeentulon ja elatuksen.» Koulut pidettiinkin sentähden alussa avoimna »kunakin arkipäivänä valoisana aikana klo 6:sta aamulla 7:ään illalla ja pimeänä vuodenaikana niin kauan kuin päivänvalo kestää.»

Sittenkuin johtajatarille oli pastorin, sittemmin ylitarkastaja Uno Cygnæuksen ehdotuksesta hankittu tilaisuus Dresdenissä tutustua Fröbelin lastentarhametodiin, on sitä vuodesta 1862 lähtien sovellettu pientenlastenkouluissa. Nämä ovat olleet jaettuina kahteen osastoon, noin 30 lasta kumpaisellakin. Koulujen toiminta rajoitettiin 36 viikoksi vuodessa 5 tunnin päivittäisin työskentelyajoin. Vuonna 1872 päivittäinen tuntiluku vähennettiin kolmeksi varsinaisella lastentarhaosastolla, mutta pysytettiin viitenä vuosien 1862 ja 1902 välisenä aikana toimineella, alemmaa kansakoulua vastaavalla kouluosastolla.

Kaikissa pientenlastenkouluissa on suuri osa lapsista — lukumäärä on vuosien varrella vaihdellut — päivittäin maksutta saanut annoksen lämmintä kotiruokaa ja suurimmassa tarpeessa olevat sitäpaitsi jalkineita ja ajoittain vaatteitakin.

Kouluja on johtanut ja pitänyt silmällä seitsenjäseninen johtokunta. Vuonna 1856 hyväksytyin ohjesäännön mukaan täydensi johtokunta itseään tarpeen vaatiessa vuoteen 1883 saakka, jolloin nykyään voimassa oleva johtosääntö saavutti senaatin vahvistuksen. Uuden johtosäännön mukaan valitsee kaupunginvaltuusto kuusi johtokunnan jäsentä vuosittain, kaksi kerrallaan kolmen vuoden ajaksi. Seitsemännen johtokunnanjäsenen, joka samalla on koulujen taloudenhoitaja, valitsevat muut jäsenet. Kaupunginvaltuusto valitsee nyttemmin tilintarkastajatkin, jota vastoin koulujen tilit vuoteen 1884 asti tarkasti kaksi johtokunnan siihen kutsumaa seurakunnan jäsentä.

Koulun johtokunnan puheenjohtajina ovat menneinä vuosina toimineet kuvernööri kreivi G. M. Armfelt vuosina 1843—49, kuvernööri ja yliopiston sijaiskansleri kenraalimajuri J. M. Nordenstam vuosina 1849—80, valtioneuvos L. Lindelöf vuosina 1880—85, professori C. G. Estlander vuosina 1885—1904, kansakouluntarkastaja filosofianmaisteri V. Öhberg vuosina 1904—06, professori A. Wallensköld vuosina 1906—08 sekä professori K. R. Wahlfors vuodesta 1908. Johtokunnan nykyisistä jäsenistä on yliopettaja filosofiantohtori Georg Borenius ollut toimessaan vuodesta 1902 ja samalla johtokunnan varapuheenjohtajana vuodesta 1910, professori K. R. Wahlfors vuodesta 1906, varapuheenjohtajana vuodesta 1907 sekä puheenjohtajana, niinkuin jo mainittiin, vuodesta 1908, professori Th. Homén vuodesta 1907, kansakouluntarkastaja filosofiantohtori A. Lilius vuodesta 1909, professori O

Aschan vuodesta 1910 ja kirkkoherra C. G. Olsoni vuodesta 1912.

Johtokuntaa on vuoden varrella kohdannut suuri tappio, kun sen jäsen vuodesta 1875 ja koulujen taloudenhoitaja vuodesta 1876 lähtien luutnantti August Fabritius viime lokakuun 12 p:nä muutti tuonen tuville. Uskollisesti ja tunnollisesti, harvinaisella harrastuksella ja erinomaisella huolekkuudella oli luutnantti Fabritius lähes 40 vuotta hoitanut koulujen taloutta. Hänen korkean ikänsä ja lisääntyvän kivulloisuutensa tähden oli johtokunta maaliskuun 15 päivästä 1915 vapauttanut hänet taloudenhoitajan tehtävistä, joita siitä lähtien on hoitanut johtokunnan sihteeri. Katsoen luutnantti Fabritiuksen pitkään palvelusaikaan pientenlastenkoulujen taloudenhoitajana on johtokunta koulun varoista myöntänyt hänen leskelleen 800 markan vuosieläkkeen. Koulujen taloudenhoitajana olivat aikaisemmin toimineet lääninrahastonhoitaja G. A. Åkerberg vuosina 1856—61 ja lääninrahastonhoitaja C. G. Serenius vuosina 1861—76.

On jo huomautettu, että Marian turvakodin talous on tuottanut johtokunnalle alituisia huolia, mutta nyttemmin kuitenkin näyttää siltä, kuin olisi tulevaisuus tässä kohden turvattu. Koulu omistaa Annan ja Ison Robertinkadun kulmauksessa sijaitsevan tontin, missä sillä on nyttemmin käytettävänä tilavat huoneistot kahdelle lastentarhaluokalle eli yhteensä 60 lapselle. Sedmigradskyn pientenlastenkoulu on sitä vastoin P. Esplanadikadun talosta n:o 21 saaduilla vuokratuloilla pääasiallisesti viettänyt hyvin huoletonta elämää, eritoten viime vuosina, minkä johdosta myös on käynyt mahdolliseksi tuntuvasti laajentaa tätä koulua. Emäkoulu on sijoitettu omaan taloon Oikokadun 7:ssä, missä on kaksi luokkaa yhteensä 60 lapselle, ja Sturekadun talossa 12—14 Kalliossa on säätiöllä haaraosasto, sekin sijoitettuna omaan taloon, missä on kaksi luokkaa, kumpikin 30 lapselle.

Pientenlastenkoulusäätiöiden taloudellisen kehityksen valaisemiseksi jossain määrin esitettäköön tässä eräitä tietoja. Koulun johtajarten palkat, jotka vielä vuonna 1860 olivat 640 markkaa vuodessa, paitsi vapaata asuntoa ja lämpöä, ovat nyttemmin kohonneet lähes kolminkertaisiksi, kaikkien pientenlastenkoulujen johtajattaret kun nykyään saavat 1,800 markkaa vuodessa, paitsi vapaata asuntoa, lämpöä ja valoa. Opettajarten yhteenlaskettu palkka nousee 8,500 markkaan vuodessa. Taloudellisen kehityksen johdosta, joka pääasiassa on ollut tuloksena useiden onnistuneiden, etusijassa P. Esplanadinkadun talossa n:o 21 toimeenpantujen muutos- ja lisärakennusten aikaansaamista lisääntyneistä vuokratuloista, on yhä suurempaa huolenpitoa voitu kohdistaa kouluihin ja tehdä uhrauksia niiden hyväksi. Koulujen budjetti, joka vuonna 1847 päättyi Smk:aan 1,607:08, kohosi vuonna 1888 Smk:aan 11,009:50, vuonna 1900 Smk:aan 16,549:80, vuonna 1910

Smk:aan 20,338:33 ja vuonna 1915 Smk:aan 35,781:42. Vuokratulot, joita vuonna 1888 oli Smk. 36,506:50, kohosivat 40,943 markkaan vuonna 1900, 80,640 markkaan vuonna 1910 ja Smk:aan 97,723:32 vuonna 1915. Koulujen netto-omaisuus on eritoten viime vuosina lisääntynyt, niinkuin tässä seuraavasta otteesta näkyy.

Pääomatili (netto-omaisuus).

	1888.	1900.	1910.	1915.
Marian turvakoti.	116,124: 24	141,913: 06	169,819: 25	168,158: 95
Sedmigradskyn pienten-				
lastenkoulu	244,534: 35	295,257: 39	505,723: 04	609,920: 59
Yhteensä Smk	360,658: 59	437,170: 45	675,542: 29	778,079: 54

Kuluvan vuoden nettosäästö nousee Sedmigradskyn pientenlastenkoulun osalta oikeastaan noin 15,000 markkaan, huolimatta lähes 5,000 markkaa maksaneista, P. Esplanadinkadun ja Oikokadun kiinteistöissä toimeenpannuista verraten laajaperäisistä korjauksista, polttoainekustannusten kohoamisesta noin 30 %:lla eli 2,500 markalla, kaksinkertaisesta taloudenhoitajan palkkiosta y. m., mutta muodollisesti on voitto ainoastaan Smk. 8,775: 22, sen johdosta että vuokrat ja korot nyt on ensi kerran merkitty kalenterivuodelta. Marian turvakoti osoittaa vaatimatonta, mutta kuitenkin ilahduttavaa säästöä Smk. 884: 08 vuodelta 1915, sen sijaan että edellisenä vuonna oli tappiota Smk. 4,109: 42. Koulukiinteistöjen kirjaanpantu arvo on yhteensä Smk. 1,154,254: 41. Kiinteistöt ovat kuitenkin kiinnitetyt yhteensä 390,000 markasta, josta määrästä 258,000 markkaa tulee Marian turvakodin ja 132,000 markkaa Sedmigradskyn pientenlastenkoulun osalle. Ensimmäinen lainamäärä on enimmältä osalta otettu, jotta olisi käynyt mahdolliseksi viimeksi toimeenpantu Annankadun talon n:o 5 lisärakennus, jälkimäinen taas pääasiallisimmin Kallion uutta koulutaloa varten.

Kertomusvuonna on ollut toimessa kolme koulua, joissa yhteensä on ollut 180 oppilasta, jaettuina 6 luokalle. Oppilaiden ryhmittyminen eri kouluissa sekä kullakin luokalla iän ja sukupuolen mukaan kevätlukukaudella 1915 käy selville seuraavasta taulusta:

Koulu.	Opetajisto.	Oppilaita.										Päästettyjä oppilaita.	
		Sukup. muk.		Iän mukaan, vuotta.						Luokan mukaan.			Yhteensä.
		Poikia.	Tyttöjä.	4-5	5-6	6-7	7-8	8-10	I luok.	II luok.			
Sedmigradskyn pientenlastenkoulu I Oikokadun varrella ..	2	28	32	—	26	30	3	1	30	30	60	33	
Sedmigradskyn pientenlastenkoulu II Kalliassa	2	27	33	4	8	12	36	—	30	30	60	36	
Marian turvakoti Annankadun 5:ssä	2	29	31	2	17	26	15	—	30	30	60	40	
Yhteensä	6	84	96	6	51	68	54	1	90	90	180	109	

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun I johtajattaren antama kertomus vuodelta 1915 oli seuraavaa sisällystä:

Sedmigradskyn pientenlastenkoulu I aloitti toimintansa tammi-kuun 15 p:nä 60 oppilaalla, joista ensimmäisellä luokalla oli 30 oppilasta eli 16 poikaa ja 14 tyttöä sekä toisella luokalla niinkään 30 oppilasta, niistä 12 poikaa ja 18 tyttöä.

Lasten ikä käy selville seuraavista numerotiedoista:

I k ä.	Ensimmäinen luokka.		Toinen luokka.	
	Poikia.	Tyttöjä.	Poikia.	Tyttöjä.
5 vuotta	10	12	—	4
6 »	6	1	11	12
7 »	—	—	1	2
8 »	—	1	—	—
Yhteensä	16	14	12	18

Vuoden varrella on työsuunnitelma käsittänyt seuraavan määrän puoli- ja neljännestunteja viikossa:

Ensimmäinen luokka.

Toinen luokka.

Kertomuksia.....	2 puoltatuntia	Kertomuksia	2 puoltatuntia
Havainto-opetusta .	2 »	Havainto-opetusta .	2 »
Laskentoa	2 »	Laskentoa	2 »
Kirjoitusta	4 »	Kirjoitusta	4 »
Piirustusta.....	2 »	Piirustusta.....	2 »
Ompelua	3 »	Ompelua	2 »
Palmikoimista	2 »	Palmikoimista	2 »
Rakentelua	2 »	Vohvelikangastöitä	2 »
Laulua	2 »	Niinitöitä	2 »
Voimistelua	2 »	Laulua	2 »
Muovailua	1 puolitunti	Paperintaittamista .	1 puolitunti
Ulkolukua.....	2 neljännest.	Muovailua.....	1 »
Paperintaittamista .	2 »	Ulkolukua.....	2 neljännest.
Tikkujen asettelua	1 »	Voimistelua	4 »
Pintain asettelua..	1 »	Liikuntaleikkejä ..	6 »
Liikuntaleikkejä ..	6 »		

Koulumaksun, joka on 1 markka kuukaudelta, suoritti kevätlukukaudella 31 lasta eli 13 poikaa ja 18 tyttöä; muut 29 olivat vapaaopilaita. Poissaolot nousivat kevätlukukaudella noin 18 %:iin opetustuntien luvusta. Koulu suljettiin toukokuun 31 p:nä, jolloin siitä päästettiin 33 lasta eli 15 poikaa ja 18 tyttöä. Näistä siirtyi 2 poikaa neiti Albrechtin kouluun, 1 tyttö Laurellin kouluun ja muut alempaan kansakouluun.

Syyslukukaudella aloitti koulu toimintansa syyskuun 1 p:nä, jolloin vastaanotettiin 33 lasta eli 18 poikaa ja 15 tyttöä, joten oppilasluku oli 60, niistä ensimmäisellä luokalla 17 poikaa ja 13 tyttöä sekä toisella luokalla 14 poikaa ja 16 tyttöä.

Lasten ikä oli syyslukukaudella:

I k ä.	Ensimmäinen luokka.		Toinen luokka.	
	Poikia.	Tyttyjä.	Poikia	Tyttyjä
4 vuotta	1	1	—	—
5 »	11	11	3	4
6 »	5	1	11	12
Yhteensä	17	13	14	16

Koulumaksun suoritti syyslukukaudella 36 lasta eli 20 poikaa ja 16 tyttöä. Poissaolot nousivat tänä lukukautena 12 %:iin opetustun-

tien luvusta. Laitos lopetti toimintansa joulukuun 20 p:nä koulun varoilla kustannetulla kuusijuhlalla.

Johtajattarena toimi johtajatar Elin Myrsten ja apulaisopettajattarena koko vuoden neiti Edith Holmström sekä opettajatarapulaisena Judit Lindgren kevät- ja Hildur Weckman syyslukukauden.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun II johtajattaren kertomus vuodelta 1915 oli seuraavaa sisällystä:

Kalliiossa sijaitseva Sedmigradskyn pientenlastenkoulu II, joka käsitteää kaksi lastentarhaluokkaa, aloitti tammikuun 15 p:nä toimintansa kevätlukukaudeksi 1915. Kouluun oli tänä lukukautena kirjoitettuna 60 oppilasta eli 33 tyttöä ja 27 poikaa. Näiden lasten ikä oli seuraava:

I k ä.	Ensimmäinen luokka.		Toinen luokka	
	Poikia.	Tyttöjä.	Poikia.	Tyttöjä.
4 vuotta	2	2	—	—
5 »	3	5	—	—
6 »	3	4	3	2
7 »	7	4	9	16
Yhteensä	15	15	12	18

Kevätlukukauden päättyessä erosi koulusta 36 lasta siirtyäkseen ylempiin kouluihin.

Koulumaksu on ollut 1 markka kuukaudessa, ja on oppilaista 44 ollut maksavia sekä 16 vapaaoppilaita. Opetustuntien luku on ollut 18 viikossa, poissaolojen luku noin 9%.

Opetusta on annettu Fröbelin lastentarhametodin mukaisesti, ja on toisen luokan lapsille opetettu seuraavia aineita vieressä mainittu puolituntiluku viikossa:

Havainto-opetusta	2 puoltatuntia	Pintainasettelua	1 puolitunti
Uskontoa	1 puolitunti	Muovailua	1 »
Kertomuksia	1 »	Rakentelua	1 »
Laskentaa	2 puoltatuntia	Helmienujottelua	1 »
Laulua	2 »	Paperintaittamista	1 »
Laulujen ja leikkien sanain harjoittelua	3 »	Laululeikkejä	6 puoltatuntia
Voimistelua	2 »	Erilaisia käsitöitä	6 »
Kirjoitusta	3 »		
Piirustusta	3 »		
		Yhteensä	36 puoltatuntia

Ensimmäisen luokan työjärjestys on ollut miltei sama, paitsi että laskennon sijasta on käytetty jotakin käytännöllistä työskentelyä, esim. tilkkujen riipimistä y. m. s. Ensimmäisellä luokalla on niinkään ollut pari kertaa viikossa vapaata leikkiä leluilla (tietenkin silmälläpidon alaisena). Isommatkin lapset ovat joskus voimistelutunnilla saaneet suureksi riemukseen harjoittaa tätä leikkiä. Varattomille lapsille, joita oli 36, on joka päivä koulutuntien päätyttyä annettu laitoksen kustantama ateria. Kevätlukukauden päättyessä erosi 36 oppilasta siirtyäkseen 7 vuotta täyttäneinä ylempään kouluun. Koulunkäynti lopetettiin toukokuun 31 p:nä laitoksen kustantamalla vaatimattomalla lopettajaisjuhalla.

Syyslukukaudella 1915 aloitti koulu toimintansa syyskuun 1 p:nä, ja oli tänä lukukautena kouluun kirjoitettuna 60 oppilasta eli 39 tyttöä ja 21 poikaa. Näistä oli 44 maksavia ja 16 vapaoppilaita. Kouluun tullessa syyskuun 1 p:nä oli lasten ikä seuraava:

I k ä.	Ensimmäinen luokka.		Toinen luokka.	
	Poikia.	Tyttöjä.	Poikia.	Tyttöjä.
4 vuotta	4	6	—	—
5 »	5	13	3	9
6 »	—	2	9	9
7 »	—	—	—	—
Yhteensä	9	21	12	18

Opetusta on annettu samoja periaatteita ja samaa lukujärjestystä noudattaen kuin edellisenäkin kevätlukukautena. Poissaoloja oli noin 7%. Tänäkin lukukautena on 36 lasta kunakin lukupäivänä saanut laitoksen kustantaman aterian. Koulunkäynti lopetettiin joulukuun 19 p:nä laitoksen kustantamalla kuusijuhalla.

Johtajana oli kaiken vuotta neiti Nanny Lagerblad ja apulaisopettajattarena neiti Margit Hollmerus.

Marian turvakodin johtajattaren kertomus vuodelta 1915 oli seuraavaa sisällystä:

Marian turvakodin lastentarha aloitti toimintansa tammikuun 15 p:nä 60 oppilaalla, joista 29 oli poikia ja 31 tyttöä ja jotka olivat jaettuina kahteen yhtä suureen osastoon, toisella vanhemmat ja kehittyneemmät, toisella nuoremmat. Iältään oli 15 lasta 7-vuotiaita, 26 lasta 6-vuotiaita, 17 lasta 5-vuotiaita ja 2 lasta 4-vuotiaita. Lastentarhan toiminta on jatkunut 18 tuntia viikossa klo 10—1 päivällä. Lap-

sille on opetettu seuraavia aineita alempana mainittu tuntimäärä viikossa.

Kertomuksia.....	2	opetustuntia, 20—25 min. kerrallaan		
Havainto-opetusta ..	2	»	»	»
Laskentaa	2	»	»	»
Kirjoitusta.....	4	»	»	»
Piirustusta	2	»	»	»
Rakentelua	1	opetustunti	»	»
Paperintaittamista ..	1	»	»	»
Tikkujen asettelua ..	1	»	»	»
Muovailua	1	»	45	»
Ompelua	3	opetustuntia	30	»
Palmikoimista	2	»	»	»
Laulua	2	»	»	»
Ulkolukua	2	»	15	»
Liikuntaleikkejä	6	»	»	»

Sitä paitsi on vanhemmilla lapsilla ollut kaksi 45 minuutin opetustuntia viikottain uiinitöissä, nuoremmilla taas 1 opetustunti rakentelussa, tikkujen asettelussa ja paperintaittamisessa.

Poissaolotunteja oli kevätlukukaudella 19.7 %.

Kevätlukukausi päätettiin toukokuun 31 p:nä vaatimattomalla juhlalla kouluhuoneistossa. Samana päivänä erosi 40 lasta eli 18 poikaa ja 22 tyttöä.

Koulumaksun, joka on 1 markkaa kuukaudessa kultakin lapselta suoritti 21 lasta eli 10 poikaa ja 11 tyttöä, jota vastoin 39 lasta eli 19 poikaa ja 20 tyttöä oli vapaaoppilaita.

Koulun kustannuksella annettiin päivittäin ruoka-annos 45 lapselle.

Syyslukukausi alkoi syyskuun 1 p:nä 60 oppilaalla eli 23 pojalla ja 37 työllä. Oppilaista oli 6-vuotiaita 33, 5-vuotiaita 23 ja 4-vuotiaita 4.

Opetus ja tuntijako on ollut sama kuin kevätlukukaudellakin. Poissaoloja oli syyslukukaudella 6 %.

Koulunkäynti lopetettiin koulun kustantamalla kuusijuhlalla joulukuun 18 p:nä.

Maksavia oppilaita oli 28 eli 12 poikaa ja 16 tyttöä, jota vastoin 32 oppilasta eli 11 poikaa ja 21 tyttöä oli vapaaoppilaita.

Syyslukukaudella on 31 oppilasta päivittäin saanut kukin ruoka-annoksensa, jota paitsi koulun varoista on 100 markkaa jaettu jalkeiksi köyhemmille lapsille.

Johtajattarena toimi rouva Anni Hofström, apulaisopettajattarena B. Hannén ja apulaisena Saimi Tuominen.